اهمیت معنای قرائت مجاز در عبارت تبیان و افتادن آن در نقل صاحب حدائق

عبارت شیخ را از جزوه بخوانیم تا ببینیم کجای آن افتاده است.

> و قال الشيخ في «التبيان»: إنّ المعروف من مذهب الإماميّة و التطلّع في أخبارهم و رواياتهم أنّ القرآن نزل بحرف واحد على نبيّ واحد غير أنّهم أجمعوا على جواز القراءة بما يتداوله القرّاء و أنّ الإنسان مخيّر بأيّ قراءة شاء قرأ و كرهوا تجريد قراءة بعينها، انتهى[1]

خب از آن عبارتی که ما خواندیم چه چیزی افتاده؟ یک بخش بسیار مهمش افتاده. اگر دو-سه روز دیگر بحث کنیم دهها شاهد میآوریم. شیخ نفرمودند «ان الانسان مخیر بایّ قرائة شاء». شیخ کجا این را گفتند؟! شیخ گفتند «مخیّر بأیّ قراءة شاء اذا جاز بین القراء». قرائت حتماً باید مجاز باشد. عبارت تبیان چه بود؟ در بحثهای دقیق این خیلی نقش دارد. ان شاءالله به تفصیل عرض میکنم که نزد خود شیخ الطائفه قرائت مجاز چیست. نگفتند «بایّ قرائة شاء قرأ». فرمودند خیلی از قرائات جزء اختلاف القراء هستند که حق ندارید بخوانید. باید مجاز باشد. خب نزد شیخ الطائفه کدام قرائت است که مجاز است؟ اجماع بر این است که باید قرائت مجاز را بخوانیم. خب آن چیست؟

عبارت شیخ این بود:

> و اعلموا ان العرف من مذهب أصحابنا و الشائع من اخبارهم و رواياتهم ان القرآن نزل بحرف واحد، على نبي واحد، غير انهم اجمعوا على جواز القراءة بما يتداوله القراء و أن الإنسان مخير باي قراءة شاء قرأ، و كرهوا تجويد قراءة بعينها بل أجازوا القراءة بالمجاز الذي يجوز بين القراء و لم يبلغوا بذلك حد التحريم و الحظر[2]

«.. بل أجازوا القراءة بالمجاز الذي يجوز بين القراء»؛ یجوز کجا است؟ خود الاتقان سیوطی شش نوع قرائت ذکر میکند. میگوید دو تا از آنها جایز است.

[1]مفتاح الكرامة في شرح قواعد العلامة (ط-جماعة المدرسين) ج٧ص٢١٥

[2]تفسير التبيان ج ١ ص٧

بازبینی #3
ایجاد شده 17 آوریل 2024 15:41:54 توسط ... .
به روزرسانی شده 27 مه 2024 14:39:35 توسط ... .